

[Udenrigsministeren]

næststørste eksportmarked med en andel af eksporten på ca. 19 pct. Som følge af opbremsningen i den britiske økonomi må det forventes, at stigningstakten i UK's import vil fortsætte med at aftage i 1990. Også på det *svenske marked*, der er Danmarks tredjestørste, forventes en reduktion af importvæksten i 1990 til ca. 4 pct. Udviklingen på det *franske marked* er i de senere år forløbet meget positivt for dansk eksport, og dette marked vil i 1989 formentlig blive Danmarks fjerdestørste eksportmarked.

Forbundsrepublikken Tyskland, UK, Sverige og Frankrig aftager tilsammen ca. 48 pct. af hele eksporten. Fremskrivninger af den økonomiske udvikling i de kommende år peger i retning af, at blandt de tre største europæiske økonomier forventes dynamikken især at blive koncentreret om udviklingen i Forbundsrepublikken Tyskland og Frankrig, medens den britiske økonomi efter alt at dømme vil udvise klart lavere vækstrater end i midten af 1980'erne.

For så vidt angår udviklingen på de øvrige nærmarkeder henvises til kapitel 1 i vedlagte rapport, »Vilkår, Struktur, Mål og Midler«. Opmærksomheden henledes især på den i de senere år meget positive udvikling i den spanske og den portugisiske økonomi. Både *Spanien* og *Portugal* har haft meget betydelige vækstrater i importen i de senere år. Om end væksten i begge lande forventes at aftage i 1990, vil den med en skønnet vækst på 9 pct. i faste priser i Spanien og 8½ pct. i Portugal være klart den stærkeste på Danmarks nærmarkeder.

Mulighederne for en hurtigere stigning i dansk eksport end den, der er betinget af væksten på eksportmarkederne, er afhængige af, om Danmark kan øge sine markedsandele. For EF og EFTA-landene under ét gælder, at den danske markedsandel i 1989 vil være af størrelsesordenen 1,7 pct., svarende til en vareeksport på ca. 150 mia. kr. Dette gennemsnit dækker over betydelige forskelle mellem de forskellige lande. Det generelle billede er dog, at markedsandelene gennemgående er beskedne. En forøgelse af markedsandelene vil først og fremmest forudsætte en positiv udvikling i dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Hvis markedsandelene over nogle år kan øges fra 1,7 pct. til f.eks. 2 pct., vil dette indebære en stigning i eksportværdien af størrelsesordenen 25 mia. kr. Som følge af størrelsen af og de positive vækstudsigt på det vesttyske marked vil en forøgel-

se af den danske markedsandel dér, som kun er på 1,9 pct., have en klart positiv effekt på den samlede værdi af eksporten.

Det er udenrigstjenestens sammenfattende vurdering, at udviklingen på nærmarkederne vil være afgørende for, hvor hurtigt Danmark kan opnå en tilfredsstillende stigning i eksporten. Blandt de nære markeder bør dansk erhvervsliv være særlig opmærksomt på mulighederne for eksport til Forbundsrepublikken Tyskland og til Frankrig samt til Den Iberiske Halvø (Spanien og Portugal) og Italien.

5. Men de fjerne markeder vokser kraftigst

Selv om de nære markeder fortsat vil spille en dominerende rolle for dansk eksports afsætningsmuligheder, er de fjerne markeder af stigende interesse på grund af den høje økonomiske vækst. Det er dér, at de mest dynamiske vækstcentre i verdensøkonomien er placeret, og dér, at de nye muligheder for dansk eksport på lang sigt opstår. En udnyttelse heraf stiller stigende krav til dansk erhvervslivs konkurrenceevne, markedsføring og investerings- og forskningsindsats samt til kvaliteten af den bistand, som kan ydes dansk erhvervsliv gennem Udenrigsministeriet og den officielle eksportfremmestruktur i øvrigt.

De nye økonomiske vækstcentre i verdensøkonomien kan trække en efterspørgsel med sig på områder af strategisk og konkret interesse for dansk erhvervsliv. Det drejer sig for det første om efterspørgsel efter højteknologiske produkter og kunnen på områder, hvor dele af dansk erhvervsliv synes at have særlige forudsætninger, herunder bl.a. agroindustrien, fiskeri-, miljø- og energiteknologi, sundhedsvæsen samt fysisk og social infrastruktur. Det drejer sig for det andet om markedet for en række forbrugsvarer, herunder landbrugs- og fiskeriprodukter af høj forædlingsgrad.

I kapitel 6 i den vedlagte rapport om »Vilkår, Struktur, Mål og Midler« er der redegjort for de aktuelle og fremtidige vækstcentre i verdensøkonomien. Hovedkonklusionen heraf er, at de økonomiske vækstcentre i Fjernøsten også på længere sigt vil være af stigende interesse for dansk eksport. Som følge af dansk eksports landesammensætning vil den forventede økonomiske vækst på flere af disse markeder dog på kort sigt kun i forholdsvis begrænset omfang kunne bidrage afgørende til valutaindtjenin-